

Febrer de 2008

Facultat de Matemàtiques i Estadística C. Pau Gargallo, 5. - 08028 Barcelona Tel. 93 401 58 80 www-fme.upc.edu Núm. 69

DL. B-37340-2005 - Edició impresa: ISSN 1885-0790 - Edició en Internet: ISSN 1885-1371

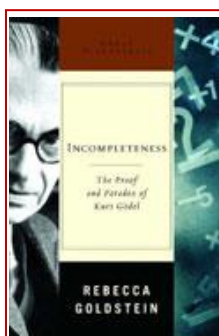
• Jornada Riemann

L'activitat més destacada d'aquest mes és la Jornada Riemann, que tindrà lloc el dimecres 20, i inclourà les conferències següents:

Rossana Tazzioli (Catania)	<i>An overview of Riemann's life and work</i>
Joan Porti (UAB)	<i>Geometria de Riemann</i>
Juan L. Vázquez (UAM)	<i>Las EDP de Riemann: un camino a la geometría y a la física</i>
Jaume Amorós (UPC)	<i>Riemann i les funcions de variable complexa</i>
Emili Elizalde (IEEC/CSIC)	<i>Riemann i la física</i>

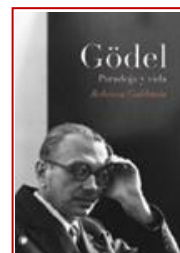
Al web de l'FME (<http://www-fme.upc.edu>), columna de Novetats, podeu trobar més detalls sobre el programa, incloent-hi els horaris de les conferències i els resums. Us recordem que la inscripció és gratuïta, però, per raons de logística, us preguem que la feu efectiva enviant un e-mail a deganat.fme@upc.edu, o telefonant al número 93 401 73 01. Les conferències seran a la sala d'actes de l'FME. Us hi esperem!

• Llibres

Rebecca Goldstein
INCOMPLETENESS:
The Proof and Paradox of Kurt Gödel.
Great Discoveries
Atlas Books
Norton, 2005

Després de revisar la recensió de la publicació d'una traducció al castellà de l'article de Gödel *Sobre proposiciones formalmente indecibles de los Principia Mathematica y sistema afines* (El Full, novembre 2006), volem avui deixar constància de l'excel·lent llibre de Rebecca Goldstein consgnat al requadre de

Rebecca Goldstein
Gödel. Paradoja y vida
A. Bosch
2007

l'esquerra. És un text enfocat a la vida i obra de Gödel, amb valuoses consideracions sobre les implicacions dels seus resultats, i del qual s'ha publicat una traducció al castellà (requadre de la dreta).

En aquest punt és també oportú referir-nos a un altre llibre d'Odifredi (cf. El Full de gener). Es tracta d'una historia de la lògica que posa l'èmfasi en les idees i les seves interconnexions amb altres dominis, i particularment amb les matemàtiques. Escrita en el brillant estil de l'autor, de la seva lectura en pot treure profit un públic molt ampla. Només hem tingut accés a la versió castellana (v. requadre), la qual malauradament exigeix en moltes ocasions, com l'obra comentada el mes passat, un esforç del lector per endevinar el que volen dir les paraules («teoría de cordones» per «teoría de cuerdas», «diverso» per «distinto», ...). Inclou un apreciable «Pequeño diccionario (etimo)lógico» i consta de vint capítols que porten subtítols de persones (De Neandertal a Homero, Epiménides y Ebúlides, Parménides y Zenón, Pitágoras, Platón, Aristóteles, Crisipo, de Abelardo a Occam, Lulio y Leibnitz, Newton i Kant, Boole, Cantor y Dedekind, Frege y Russell, Wittgenstein y Bourbaki, Hilbert, Poincaré i Brower, Gödel, Turing, Tarski y Kripke, y de Einstein a Sen).

Piergiorgio Odifredi
Las mentiras de Ulises: La lógica y las trampas del pensamiento
Salamandra
2006

Vèrtex

El Full de la FME

• Els rodamons de l'FME

Urbanisme circular – urbanisme rectangular.

Heus ací un exemple tangible d'allò que en geometria anomenem circumferències concèntriques. Vaig veure la postal en un viatge pel sud de França i ràpidament vaig voler anar a visitar aquesta manifestació viva d'urbanisme circular. El poble es diu Bram i es troba a uns vint quilòmetres al nord-oest de Carcassonne. Llavors vaig saber que per la zona hi havia altres

pobles amb aquesta característica i els francesos ja tenen senyalats recorreguts turístics per visitar el que ells anomenen «villages circulaires», només cal escriure aquest nom al Google i ja us portarà cap al descobriment de Cambieure, Alaigne, Fenouillet (aquest sembla una el·lipse), Loupia i d'altres. Aquesta visió circular dels carrers de Bram contrasta amb la visió rectilínia de l'Eixample barceloní i, si per situar-se en aquest últim són adients les coordenades cartesianes, és ben cert, com diu en Pere Grima, que per situar-se a Bram calen coordenades polars. Per a un altre cas de «ciutat geomètrica», vegeu El Full de maig de 2004. ERG

• Cinema i matemàtiques

Los Crímenes de Oxford. Basada en la novel·la de *Guillermo Martínez* (veure El Full núm. 33, juny 2004). Aquesta pel·lícula, recentment estrenada, narra la història d'un estudiant d'intercanvi que descobreix el cos sense vida de la propietària de la casa on viu, que va està casada amb un dels matemàtics que va desxifrar el Codi Enigma de la Segona Guerra Mundial. Al mateix temps, un professor de lògica d'Oxford rep una nota advertint que aquest és el primer d'una sèrie d'assassinats. L'estudiant i el professor s'uneixen per trobar la persona que hi ha al darrera de les morts, fent servir codis matemàtics per esbrinar el patró que segueix aquest assassí en sèrie.

• Humor

Què heu menjat si us han donat un cilindre circular recte de radi z i altura a ?

• Divertiments

Proveu que $\sum_{k=0}^n \sin\left(\frac{K\pi}{n}\right) = \cot\left(\frac{\pi}{2n}\right)$.

Envieu les vostres respostes argumentades abans del 29 de febrer a elfull.fme@upc.edu, o bé per correu intern a «El Full. FME. Edifici U. Campus Sud.»

Premi a la millor solució: un dels llibres ressenyats en aquest Full.

Solució del problema d'El Full de gener: $\frac{a_{n+1}}{6} = b_n^2$, on $b_0 = b_1 = 1$ i $b_{n+1} = 10b_n - b_{n-1}$.

Guanyadors: José Luis Garrido Serrano i Vicenç Sales Ingles, professors del departament de Matemàtica Aplicada II.

Premi: Un dels llibres presentats en El Full de gener.